2024/2552

1.10.2024

TÕLGE

MOSAMBIIGIS LÄBIVIIDAVA EUROOPA LIIDU SÕJALISE VÄLJAÕPPEMISSIOONI (EUTM Mozambique) STAATUST KÄSITLEV EUROOPA LIIDU JA MOSAMBIIGI VABARIIGI VAHELINE LEPING

EUROOPA LIIT, edaspidi „EL“,

ühelt poolt ning

MOSAMBIIGI VABARIIK, edaspidi „vastuvõttev riik“,

teiselt poolt,

edaspidi koos „lepinguosalised“,

VÕTTES ARVESSE

Mosambiigi Vabariigi presidendi 3. juuni 2021. aasta kirja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, milles tuntakse heameelt Euroopa Liidu täitevvolitusteta ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika missiooni lähetamise üle Mosambiiki,

Mosambiigi Vabariigi presidendi 27. augusti 2021. aasta kirja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, millega antakse EUTM Mozambique'ile ja selle isikkoosseisule privileegid ja immuniteedid, kuni sõlmitakse Mosambiigis läbiviidava missiooni staatust käsitlev leping,

nõukogu otsust (ÜVJP) 2021/1143, mis käsitleb Euroopa Liidu sõjalist väljaõppemissiooni Mosambiigis, ([1])

asjaolu, et käesolev leping ei mõjuta lepinguosaliste õigusi ja kohustusi, mis tulenevad rahvusvahelistest lepingutest ja muudest õigusaktidest, millega asutatakse rahvusvahelisi kohtuid,

ON KOKKU LEPPINUD JÄRGMISES:

Artikkel 1

Kohaldamisala ja mõisted

1. Käesolevat lepingut kohaldatakse Mosambiigis läbiviidava Euroopa Liidu sõjalise väljaõppemissiooni (EUTM Mozambique) ja selle isikkoosseisu suhtes.

2. Käesolevat lepingut kohaldatakse üksnes vastuvõtva riigi territooriumil.

3. Käesolevas lepingus kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) „EUTM Mozambique“ – ELi sõjaline peakorter, missioonis osalevad riiklikud kontingendid, nende varustus ja transpordivahendid;

b) „missioon“ – EUTM Mozambique'i ettevalmistamine, käivitamine, läbiviimine ja toetamine;

c) „ELi missiooni vägede juhataja“ – EUTM Mozambique'i vägede juhataja missiooni toimumiskohas;

d) „ELi sõjaline peakorter“ – EUTM Mozambique'i sõjalist juhtimist või kontrolli tegevale ELi väejuhatusele alluv sõjaline peakorter ja selle osad, olenemata nende asukohast;

e) „riiklikud kontingendid“ – ELi liikmesriikidele ja teistele EUTM Mozambique'is osalevatele riikidele kuuluvad üksused ja elemendid;

f) „EUTM Mozambique isikkoosseis“ – EUTM Mozambique'i koosseisu määratud tsiviilisikud ja sõjaväelased, samuti missiooni ettevalmistamiseks missioonile lähetatud isikud ning lähetajariigi või ELi institutsiooni ülesandel reisiv personal, kes viibib, kui lepingus ei ole sätestatud teisiti, missiooni raames vastuvõtva riigi territooriumil, välja arvatud kohapealt palgatud isikkoosseis ja rahvusvaheliste tööettevõtjate palgatud isikkoosseis;

([1]) ELT L 247, 13.7.2021, lk 93.

g) „kohapealt palgatud isikkoosseis“ – isikkoosseisu liikmed, kes on vastuvõtva riigi kodanikud või seal alaliselt elavad isikud;

h) „EUTM Mozambique'i rajatised“ – EUTM Mozambique'i ja EUTM Mozambique'i isikkoosseisule vajalikud valdused, majutuskohad ja maad;

i) „lähetajariik“ – oma riikliku kontingendi EUTM Mozambique'i käsutusse andnud riik.

Artikkel 2

Üldsätted

1. EUTM Mozambique ja EUTM Mozambique'i isikkoosseis peavad kinni vastuvõtva riigi õigusnormidest ning hoiduvad tegudest või tegevusest, mis on vastuolus missiooni eesmärkidega.

2. EUTM Mozambique teatab regulaarselt vastuvõtvale riigile vastuvõtva riigi territooriumile paigutatud EUTM Mozambique'i isikkoosseisu liikmete arvu.

Artikkel 3

Tuvastamine

1. EUTM Mozambique'i isikkoosseis peab vastuvõtvas riigis ringi liikudes kaasas kandma isikutunnistust, näiteks passi või muud vastuvõtva riigi antud isikut tõendavat dokumenti, ja esitama selle taotluse korral ametivõimudele.

2. EUTM Mozambique'i sõidukitel, õhusõidukitel, laevadel ja muudel transpordivahenditel on selgesti eristatav EUTM Mozambique'i identifitseerimismärgistus ja/või registreerimismärk, millest teavitatakse asjakohaseid vastuvõtva riigi ametiasutusi.

3. EUTM Mozambique'il on õigus kasutada oma rajatistel, sõidukitel ja muudel transpordivahenditel Euroopa Liidu lippu ning märgistusi, nagu näiteks sõjaväeline sümboolika, nimed ja ametlikud sümbolid. EUTM Mozambique'i isikkoosseisu liikmete vormiriietusel on selgesti eristatav EUTM Mozambique'i embleem. Missioonil osalevate riiklike kontingentide lippe või sümboolikat võib kasutada EUTM Mozambique'i rajatistel, sõidukitel ja muudel transpordivahenditel ning vormiriietusel vastavalt ELi missiooni vägede juhataja otsustele.

Artikkel 4

Piiri ületamine ja liikumine vastuvõtva riigi territooriumil

1. EUTM Mozambique'i isikkoosseisu liikmed saavad vastuvõtva riigi territooriumile siseneda üksnes passi esitamisel. EUTM Mozambique'i isikkoosseisu liikmed vabastatakse viisalõivust ja immigratsioonikontrollist, mõjutamata sisenemise ja lahkumise korral tehtavat registreerimist ning tollikontrolli vastuvõtvasse riiki sisenemisel, sealt lahkumisel või vastuvõtvas riigis.

2. EUTM Mozambique'i isikkoosseisu liikmed vabastatakse välismaalaste registreerimist ja kontrolli käsitlevate vastuvõtva riigi normide täitmisest, kuid nad ei omanda mingit õigust alalisele asukohale või elukohale vastuvõtva riigi territooriumil.

3. Missiooni toetamise raames vastuvõtva riigi territooriumile sisenevad, seda läbivad või sealt väljuvad EUTM Mozambique'i varad ja transpordivahendid vabastatakse kõigist nõuetest esitada inventarinimestikke või muid tollidokumente ning mis tahes kontrollist.

4. EUTM Mozambique'i isikkoosseisu liikmed võivad vastuvõtva riigi territooriumil juhtida mootor- ja õhusõidukeid tingimusel, et neil on asjakohasel juhul kas kehtiv riiklik, rahvusvaheline või sõjaväeline juhiluba või piloodiluba. Vastuvõttev riik tunnistab EUAM Mozambique'i isikkoosseisu liikmetel kaasas olevad juhi- ja sõiduload kehtivaks ilma makse ja tasusid nõudmata.

5. Missiooni läbiviimiseks annab vastuvõttev riik EUTM Mozambique'ile ja EUTM Mozambique'i isikkooseisule liikumis- ja reisimisvabaduse oma territooriumil, sealhulgas õhuruumis.

6. Missiooni läbiviimisel võib EUTM Mozambique vastuvõtva riigi territooriumil, sealhulgas õhuruumis, korraldada õppusi või manöövreid relvade kasutamisega.

7. Missiooni läbiviimisel võib EUTM Mozambique kasutada avalikke teid, sildu, parvlaevu ja lennujaamu ilma tollimakse, tasusid, teemakse, makse ja muid sarnaseid tasusid maksmata. EUTM Mozambique ei ole vabastatud taotletud ja osutatud teenuste eest mõistlike tasude maksmisest vastavalt vastuvõtva riigi relvajõudude osutatavate teenuste suhtes kohaldavatele tingimustele.

Artikkel 5

Vastuvõtva riigi poolt EUTM Mozambique'ile antud privileegid ja immuniteedid

1. EUTM Mozambique'i rajatised on puutumatud. Vastuvõtva riigi esindajad võivad nendesse siseneda üksnes ELi missiooni vägede juhataja nõusoleku korral.

2. EUTM Mozambique'i rajatiste, nende sisustuse ja muu vara ning transpordivahendite suhtes ei saa rakendada läbiotsimist, rekvireerimist, arestimist ega sundtäitmist.

3. EUTM Mozambique'il, selle omandil ja varadel, olenemata nende asukohast ja haldajast, on täielik kohtulik puutumatus.

4. EUTM Mozambique'i arhiivid ja dokumendid on puutumatud igal ajal, olenemata nende asukohast.

5. EUTM Mozambique'i ametlik kirjavahetus on puutumatu. Ametlik kirjavahetus tähendab missiooni ja selle funktsioonidega seotud kogu kirjavahetust.

6. EUTM Mozambique ning samuti selle tarnijad ja töövõtjad, kes ei ole vastuvõtva riigi kodanikud, on vabastatud kõikidest riiklikest, piirkondlikest ja kohalikest lõivudest, maksudest ja muudest sarnastest tasudest missiooni läbiviimiseks EUTM Mozambique'i jaoks ostetud ja imporditud kaupade, sellele osutatud teenuste ja selle kasutatud rajatiste puhul. EUTM Mozambique ei ole vabastatud osutatud teenuste eest makstavatest lõivudest, maksudest ja tasudest.

7. Vastuvõttev riik lubab riiki sisse tuua missiooni jaoks vajalikud esemed, sõjaväe sõidukid, kaitseotstarbelise varustuse ja tooted ning vabastab need kõikidest tollimaksudest, tasudest, teemaksudest, maksudest ja muudest sarnastest tasudest, välja arvatud tasudest, mis on seotud ladustamise, veo ja muude osutatud teenustega.

Artikkel 6

Vastuvõtva riigi poolt EUTM Mozambique'i isikkoosseisule antud privileegid ja immuniteedid

1. EUTM Mozambique'i isikkoosseisu liikmeid ei või ühelgi viisil vahistada ega kinni pidada.

2. EUTM Mozambique'i isikkoosseisu liikmete dokumendid, kirjavahetus ja omand on puutumatud, välja arvatud lõike 6 kohaselt lubatud täitemeetmete puhul.

3. EUTM Mozambique'i isikkoosseisul on vastuvõtvas riigis kõikidel asjaoludel kriminaalkohtulik puutumatus.

4. Olenevalt olukorrast võib kas lähetajariik või asjaomane ELi institutsioon EUTM Mozambique'i isikkoosseisu liikme kriminaalkohtulikust puutumatusest ilma jätta. Selline puutumatusest ilma jätmine peab olema alati selgelt väljendatud.

5. EUTM Mozambique'i isikkoosseisu liikmetel on vastuvõtvas riigis tsiviil- ja halduskohtulik puutumatus ametiülesannete täitmisel tehtud suuliste ja kirjalike avalduste ning ametiülesannete täitmisel toimepandud kõikide tegude suhtes. Kui EUTM Mozambique'i isikkoosseisu liikme suhtes on vastuvõtva riigi kohtus algatatud tsiviilasi, teatatakse sellest kohe ELi missiooni vägede juhatajale ja lähetajariigi pädevale asutusele või ELi institutsioonile. Enne kohtumenetluse algatamist tõendavad ELi missiooni vägede juhataja ja lähetajariigi pädev asutus või ELi institutsioon kohtule, kas EUTM Mozambique'i isikkoosseisu liige pani kõnealuse teo toime oma ametiülesannete täitmisel.

6. Kui tegu pandi toime ametiülesannete täitmisel, kohtumenetlust ei algatata ja kohaldatakse artikli 15 sätteid. Kui tegu ei pandud toime ametiülesannete täitmisel, võib kohtumenetlust jätkata. ELi missiooni vägede juhataja ja lähetajariigi pädeva asutuse või ELi asjaomase institutsiooni tõend on vastuvõtva riigi jurisdiktsioonile siduv ja seda ei või vaidlustada.

7. EUTM Mozambique'i isikkoosseisu liikme poolt kohtumenetluse algatamine jätab kõnealuse personali ilma kohtulikust puutumatusest põhihagiga otseselt seotud vastuhagi suhtes.

8. EUTM Mozambique'i isikkoosseisu liige ei ole kohustatud andma kohtus tunnistusi.

9. EUTM Mozambique'i isikkoosseisu liikmete suhtes ei või võtta ühtegi täitemeedet, välja arvatud juhul, kui nende vastu on algatatud nende ametiülesannetega mitteseotud tsiviilmenetlus. EUTM Mozambique'i isikkoosseisu liikmete omandit, mis on ELi missiooni vägede juhataja antud tõendi kohaselt vajalik nende ametiülesannete täitmiseks, ei saa kohtuotsuse, -lahendi või -määruse täitmiseks arestida. Tsiviilkohtumenetluse puhul ei rakendata EUTM Mozambique'i isikkoosseisu liikmete suhtes mingisuguseid isikuvabaduse piiranguid ega muid piiravaid meetmeid.

10. EUTM Mozambique'i isikkoosseisu liikmete kohtulik puutumatus vastuvõtva riigi jurisdiktsioonis ei tähenda kohtulikku puutumatust vastavate lähetajariikide jurisdiktsioonis.

11. EUTM Mozambique'i isikkoosseis on EUTM Mozambique'ile osutatud teenuste osas vabastatud vastuvõtvas riigis kehtivatest võimalikest sotsiaalkindlustuse sätetest.

12. EUTM Mozambique'i isikkoosseisu liikmed on vabastatud neile EUTM Mozambique'i või lähetajariikide poolt makstava palga ja tasude ning samuti väljaspool vastuvõtvat riiki saadud tulude mis tahes vormis maksustamisest vastuvõtvas riigis.

13. EUTM Mozambique'i isikkoosseisu liikmetel tuleb maksta tollimaksu, makse ja muid seonduvaid tasusid isiklikuks kasutamiseks mõeldud esemetelt, välja arvatud isikkoosseisu liiketele vastuvõtva riigi territooriumile jõudes juba kuuluvatelt esemetelt ning esmatarbevahenditelt. Nad ei ole vabastatud maksudest, mis on seotud isiklikuks kasutamiseks mõeldud esemete ladustamise, veo ja muude sarnaste teenustega.

14. EUTM Mozambique'i isikkoosseisu liikmete isiklik pagas ei kuulu kontrollimisele, välja arvatud juhul, kui on tõsine põhjus arvata, et pagasis on asju või esemeid, mis ei ole mõeldud EUTM Mozambique'i isikkoosseisu liikme isiklikuks kasutamiseks, või kaupu, mille import või eksport on vastuvõtva riigi seadusega keelatud või mis kuuluvad vastuvõtva riigi karantiini käsitlevate normide kohaselt kontrollimisele. Sellist kontrolli võib läbi viia üksnes asjaomase EUTM Mozambique'i isikkoosseisu liikme või EUTM Mozambique'i volitatud esindaja juuresolekul.

Artikkel 7

Kohapealt palgatud isikkoosseis

Kohapealt palgatud isikkoosseisu suhtes kehtivad privileegid ja immuniteedid üksnes vastuvõtva riigi lubatud ulatuses. Vastuvõttev riik teostab oma jurisdiktsiooni nimetatud isikkoosseisu suhtes siiski selliselt, et mitte ülemäära häirida EUTM Mozambique'i ülesannete täitmist.

Artikkel 8

Kriminaalõiguslik jurisdiktsioon

Lähetajariigi pädevatel asutustel on õigus teostada vastuvõtva riigi territooriumil neile lähetajariigi õigusega antud kogu kriminaalõiguslikku jurisdiktsiooni ja distsiplinaarvõimu EUTM Mozambique'i isikkooseisu kõigi liikmete suhtes.

Artikkel 9

Vormiriietus ja relvad

1. Vormiriietust kantakse vastavalt ELi missiooni vägede juhataja kehtestatud reeglitele.

2. EUTM Mozambique'i isikkoosseisul on õigus kanda missiooni otstarbel relvi ja laskemoona, kui ELi missiooni vägede juhataja on andnud selleks loa.

3. Mosambiigi pädevatele asutustele esitatakse selliste EUTM Mozambique'i isikkoosseisu liikmete loetelu, kelle ELi missiooni vägede juhataja on kindlaks määranud ja kellel on luba kanda tulirelvi ja laskemoona, sealhulgas neid transportida.

Artikkel 10

Vastuvõtva riigi toetus ja lepingute sõlmimine

1. Vastuvõttev riik nõustub taotluse korral abistama EUTM Mozambique'i sobivate rajatiste leidmisel.

2. Vastuvõttev riik annab tema omandis olevad rajatised kasutada tasuta, kui neid taotletakse EUTM Mozambique'i halduse- ja operatiivtegevuse läbiviimiseks.

3. Vastuvõttev riik annab oma vahendite ja võimete piires abi missiooni ettevalmistamisel, käivitamisel, läbiviimisel ja toetamisel.

4. Missiooni läbiviimisega seotud vastuvõtva riigi abi ja toetust osutatakse samadel tingimustel nagu abi ja toetust vastuvõtva riigi relvajõududele.

5. Vastuvõtvas riigis EUTM Mozambique'i sõlmitud lepingute suhtes kohaldatav õigus määratakse kindlaks asjakohase lepinguga.

6. Lepingus võidakse kindlaks määrata, et lepingu kohaldamisest tulenevate vaidluste suhtes kohaldatakse artikli 15 lõigetes 3 ja 4 osutatud vaidluste lahendamise korda.

7. Vastuvõttev riik hõlbustab EUTM Mozambique'i poolt äriüksustega EUTM Mozambique'i läbiviimise eesmärgil sõlmitud lepingute rakendamist.

Artikkel 11

Rajatiste muutmine

1. Vastuvõttev riik võib anda EUTM Mozambique'ile loa ehitada rajatisi, neid muuta või neid muul moel kohandada vastavalt operatiivvajadustele.

2. Vastuvõttev riik ei taotle sellise ehitamise, muutmise või kohandamise eest EUTM Mozambique'ilt kompensatsiooni.

Artikkel 12

EUTM Mozambique'i isikkoosseisu liikme surm

1. ELi missiooni vägede juhatajal on õigus korraldada EUTM Mozambique'i isikkoosseisu surnud liikme ja tema isikliku vara kodumaale tagasi toimetamist ning võtta selleks vajalikke meetmeid.

2. EUTM Mozambique'i isikkoosseisu surnud liiget ei lahata ilma asjaomase riigi nõusoleku ning EUTM Mozambique'i ja/või asjaomase riigi esindaja ning vastuvõtva riigi meditsiinitöötaja juuresviibimiseta.

3. Vastuvõttev riik ja EUTM Mozambique teevad võimalikult ulatuslikku koostööd, et EUTM Mozambique'i isikkoosseisu surnud liige kiiresti kodumaale tagasi toimetada.

Artikkel 13

EUTM Mozambique'i julgeolek ja sõjaväepolitsei

1. Vastuvõttev riik võtab kõik asjakohased meetmed EUTM Mozambique'i ja selle isikkoosseisu julgeoleku tagamiseks. Kõikides vastuvõtva riigi kavandatavates erisätetes lepitakse ELi missiooni vägede juhatajaga kokku enne sätete rakendamist. Vastuvõttev riik võib ELi missiooni vägede juhataja taotluse korral tagada täiendava julgeoleku EUTM Mozambique'i isikkoosseisu kaitsmiseks, kui olukord seda nõuab.

2. EUTM Mozambique'il on lubatud võtta meetmeid, mis on vajalikud tema rajatiste, sealhulgas õppusteks kasutatavate rajatiste kaitseks igasuguse välise ründe või sissetungi eest.

3. EUTM Mozambique'ile antakse õigus võtta sellega seoses vastuvõtva riigi territooriumil vajalikke meetmeid, sealhulgas kasutada vajaduse korral ja proportsionaalselt jõudu, et kaitsta EUTM Mozambique'i isikkoosseisu, rajatisi, sõidukeid ja varasid tegude eest, mis võivad ohustada EUTM Mozambique'i isikkoosseisu liikme elu või tekitada talle kehavigastusi, ning vajaduse korral kaitsta samal ajal teisi isikuid, keda ähvardab samasugune oht missiooni vahetus läheduses, tegude eest, mis võivad ohustada nende isikute elu või tekitada neile raskeid kehavigastusi.

4. ELi missiooni vägede juhataja võib EUTM Mozambique'i rajatistes korra tagamiseks moodustada sõjaväepolitsei üksuse.

5. Sõjaväepolitsei üksus võib EUTM Mozambique'i isikkoosseisu seas korra ja distsipliini tagamiseks tegutseda ka väljaspool kõnealuseid rajatisi, pidades nõu ja tehes koostööd vastuvõtva riigi sõjaväepolitsei või politseiga.

Artikkel 14

Side

1. EUTM Mozambique võib paigaldada ja kasutada raadiosaatjaid ja -vastuvõtjaid, samuti satelliitsidesüsteeme. EUTM Mozambique teeb koostööd vastuvõtva riigi pädevate asutustega, et vältida konflikte asjakohaste sageduste kasutamisel. Vastuvõttev riik võimaldab sagedusaladele tasuta juurdepääsu.

2. EUTM Mozambique'il on õigus pidada sidet raadio (sealhulgas satelliit-, mobiil- ja käsiraadio), telefoni, telegraafi, faksi ja muude vahendite abil ning samuti õigus paigaldada EUTM Mozambique'i rajatistesse või nende vahele selliseks sidepidamiseks vajalikud vahendid, sealhulgas paigaldada operatsiooni eesmärgil kaableid ja maaliine.

3. EUTM Mozambique võib teha oma rajatiste piires vajalikke korraldusi EUTM Mozambique'ile ja/või EUTM Mozambique'i isikkoosseisu liikmetele saabuva ja neilt väljuva posti edastamiseks.

Artikkel 15

Kahjunõuded surma, vigastuse, kahju või kaotsimineku korral

1. EUTM Mozambique ja EUTM Mozambique'i isikkoosseis ei vastuta era- või riigiomandile tekkinud kahju või selle hävimise eest, kui see on seotud operatiivvajaduste täitmisega või kui selle põhjuseks on rahvarahutustega või EUTM Mozambique'i kaitsmisega seotud tegevus.

2. Vaidluste lahendamiseks kompromissiga edastatakse nõuded lõikega 1 mitte hõlmatud era- või riigiomandile tekitatud kahju või selle hävimise eest ja samuti nõuded isikute surma või vigastuse ja EUTM Mozambique'i omandile tekitatud kahju või selle hävimise eest vastuvõtva riigi pädevate asutuste kaudu EUTM Mozambique'ile, kui nõude esitab vastuvõtva riigi juriidiline või füüsiline isik, või vastuvõtva riigi pädevatele asutustele, kui nõude esitab EUTM Mozambique.

3. Kui vaidlust ei saa kompromissiga lahendada, esitatakse nõue nõudeid menetlevale komisjonile, mis koosneb võrdsetel alustel EUTM Mozambique'i ja vastuvõtva riigi esindajatest. Nõuded lahendatakse ühisel kokkuleppel.

4. Kui nõudeid menetlevas komisjonis lahendust ei saavutata,

a) lahendatakse 40 000 euro suurused ja väiksemad nõuded vastuvõtva riigi ja ELi esindajate vahel diplomaatilisel teel;

b) esitatakse punktis a osutatud summast suuremad nõuded vahekohtule, mille otsused on siduvad.

5. Vahekohus koosneb kolmest vahekohtunikust, kellest ühe määrab vastuvõttev riik, teise määrab EUTM Mozambique ja kolmanda määravad vastuvõttev riik ja EUTM Mozambique ühiselt. Kui üks lepinguosalistest ei määra vahekohtunikku kahe kuu jooksul või kui vastuvõtva riigi ja EUTM Mozambique'i vahel ei saavutata kolmanda vahekohtuniku määramise suhtes kokkulepet, määrab kõnealuse vahekohtuniku Euroopa Liidu Kohtu president.

6. EUTM Mozambique'i ja vastuvõtva riigi haldusasutuste vahel sõlmitakse haldusleping eesmärgiga määrata kindlaks nõudeid menetleva komisjoni ja vahekohtu pädevus, nendes organites kohaldatav kord ja nõuete esitamise tingimused.

Artikkel 16

Kontaktid, kompromissid ja vaidlused

1. Kõiki käesoleva lepingu kohaldamisega seoses tekkivaid küsimusi uurivad EUTM Mozambique'i esindajad ja vastuvõtva riigi pädevad asutused ühiselt.

2. Varasemate lahenduste puudumise korral lahendatakse käesoleva lepingu tõlgendamist või kohaldamist käsitlevad vaidlused vastuvõtva riigi ja ELi esindajate vahel eranditult diplomaatilisel teel.

Artikkel 17

Muud sätted

1. Kui käesolevas lepingus osutatakse EUTM Mozambique'i ja EUTM Mozambique'i isikkoosseisu privileegidele, immuniteetidele ja õigustele, vastutab vastuvõttev riik selle eest, et asjaomased pädevad kohalikud ametiasutused rakendavad ja järgivad neid.

2. Ühtegi käesoleva lepingu sätet ei ole kavandatud ega tõlgendata nii, et sellega tehtaks erandeid õigustest, mis ELi liikmesriigil või muul EUTM Mozambique'is osaleval riigil võivad olla muude lepingute alusel.

Artikkel 18

Rakenduskord

Käesoleva lepingu kohaldamiseks võidakse ELi missiooni vägede juhataja ja vastuvõtva riigi haldusasutuste vahel sõlmida operatiiv-, haldus- ja tehnilisi küsimusi käsitlevaid eraldi lepinguid.

Artikkel 19

Jõustumine ja lõpetamine

1. Käesolev leping jõustub sellele allakirjutamise päeval ja jääb jõusse kuupäevani, mil EUTM Mozambique'i teatel lahkub viimane EUTM Mozambique'i element ja EUTM Mozambique'i isikkoosseisu viimane liige, mis toimub mõistliku aja jooksul, milles lepivad kokku ELi missiooni vägede juhataja ja vastuvõttev riik.

2. Olenemata lõikest 1 loetakse käesolev leping kohaldatavaks alates kuupäevast, mil lähetati esimene EUTM Mozambique'i isikkoosseisu liige.

3. Käesolevat lepingut võib muuta lepinguosaliste kirjalikul kokkuleppel.

4. Käesoleva lepingu lõpetamine ei mõjuta õigusi ega kohustusi, mis tulenevad käesoleva lepingu täitmisest enne selle lõpetamist.

Käesolev leping on koostatud kahes eksemplaris inglise ja portugali keeles, kusjuures mõlemad keeleversioonid on võrdselt autentsed. Vaidluste või kahe versiooni vaheliste lahknevuste korral on ülimuslik ingliskeelne versioon.